

Överenskommelse om samverkan i Örebro mellan det civila samhället och kommunen 2024-2027.

Sammanfattning

För att nå en hållbar samhällsutveckling i Örebro behöver alla hjälpas åt. Överenskommelsen om samverkan i Örebro är ett övergripande dokument med syfte att främja samverkan mellan det civila samhället och kommunen. En aktivitetsplan med konkreta aktiviteter tas fram vartannat år och kopplas till överenskommelsens principer och åtaganden. Samverkansrådet, som består av representanter från civilsamhället och förtroendevalda politiker, arbetar under perioden löpande med genomförande och uppföljning av planen.

Innehåll

Introduktion	4
Beskrivning av parterna	4
Civila samhället.....	4
Kommunen	4
Värdegrund.....	5
Principer för samverkan	5
Struktur till stöd för överenskommelsen	6
Samverkansråd	6
C-nätet.....	6
Aktivitetsplan	6
Föreningarnas hus.....	6
Samordnare för civilsamhällsfrågor	6
Långsiktiga åtaganden för överenskommelsens parter	6
Anslutning till överenskommelsen.....	7
Civila samhället.....	7
Örebro kommun	7
Anslutning	7
Överenskommelsens giltighet.....	7
Kontakt	8

Introduktion

Denna överenskommelse har tagits fram i syfte att skapa samsyn och engagemang för den gemensamma utvecklingen av samhället, mellan det civila samhället och kommunen. Syftet med samverkan är att skapa en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar samhällsutveckling. En sådan utveckling inkluderar aspekter som demokrati, folkhälsa, mänskliga rättigheter, miljö och klimat. Detta stärker i sin tur samhällets grundläggande förmåga att hantera olika slags utmaningar och kriser.

Det civila samhället och kommunen är självständiga parter. För att nå en hållbar samhällsutveckling behövs både det civila samhället och kommunen och deras olika kompetenser.

Överenskommelsen ska vara en plattform och ett stöd för stärkt demokrati, ökad delaktighet och inkludering i Örebro, samt fördjupad, breddad och innovativ samverkan. Överenskommelsen ska också bidra till att det engagemang som finns för att tillsammans utveckla samhället tillvaratas.

Överenskommelsen om samverkan i Örebro mellan det civila samhället och kommunen har funnits sedan 2010 (Ks 598/2009). Den reviderades 2020 som resultatet av en dialogprocess mellan civilsamhälle, politik och förvaltning om framtidens samverkan (Ks 1216/2018) och genomgick en översyn under 2023 (Ks 1132/2023).

Beskrivning av parterna

Civila samhället

Med det civila samhället avses en arena – skild från det offentliga, marknaden och det enskilda hushållet – där människor organiserar sig och agerar tillsammans i gemensamma intressen. I området ingår till exempel nätverk, ideella föreningar, stiftelser, studieförbund, registrerade trossamfund, sociala företag med mera. Det civila samhället bidrar till samhörighet mellan människor, ökar den enskilda individens möjligheter till personlig utveckling, samt utgör ett forum för deltagande i demokratiska processer. Andra begrepp som ofta avser samma sak som civila samhället är föreningslivet, den idéburna sektorn, den ideella sektorn, frivilligheten m.fl.

Örebro Föreningsråd är en paraplyorganisation i Örebro som samlar alla kategorier av föreningar och verkar för utveckling av förutsättningarna för ideellt engagemang och samverkan. Organisationen driver Föreningarnas Hus och är en huvudsaklig kontaktinstans inom det civila samhället för frågor om överenskommelsen om samverkan i Örebro mellan det civila samhället och kommunen.

Kommunen

Kommunen är en del av den offentliga sektorn och ansvarar för större delen av den lokala samhällsservicen. Verksamheten finansieras via skattemedel och avgifter. Vissa verksamheter är kommunen skyldiga att ha enligt lag, andra verksamheter är frivilliga och beslutas av de lokala förtroendevalda.

Örebro kommun stöttar det civila samhället som en arena för demokrati och samhällsutveckling, bland annat genom föreningsregister, lokaler, föreningsbidrag samt med råd och stöd. Kommunen ska inte styra aktörerna inom det civila samhället utan värna deras särart.

Kommunen som part i överenskommelsen inkluderar både kommunala nämnder, förvaltningar och bolag.

Värdegrund

Samverkan mellan kommunen och det civila samhället ska bygga på demokratiska värderingar och idéer där mångfald, människors lika värde, jämställdhet, medmänsklighet, ansvarstagande, engagemang och möjlighet till påverkan är grundläggande. Samverkan ska också bygga på Agenda 2030 och det lokala arbetet för en hållbar samhällsutveckling. En förutsättning för samverkan är ömsesidig respekt för det civila samhällets villkor och för kommunens ansvar och skyldigheter.

Principer för samverkan

Överenskommelsen vilar på sex principer som kännetecknar en välfungerande samverkan. Samma principer utgör grunden för överenskommelsen på nationell nivå.

Principer för samverkan:

- Självständighet och oberoende innebär att organisationer och deras medlemmar ska ha möjlighet att självständigt bedriva sin verksamhet utan obefogad kontroll eller inblandning av offentliga aktörer.
- Dialog handlar om att relationen mellan kommunen och det civila samhället ska präglas av dialog. Syftet är dels att bredda och fördjupa beslutsunderlag, dels att bidra till ömsesidig förståelse och förtroende.
- Kvalitet betyder att det finns ett värde i att civilsamhällets aktörer är utförare av välfärdstjänster. Det civila samhällets unika kunskaper och perspektiv bör beaktas i utvecklandet av metoder för att mäta och följa upp kvalitet.
- Långsiktighet och stabila förutsättningar är nödvändiga för civilsamhällets existens och verksamhet. Det kan till exempel handla om stabilitet i bidragssystem, rättsliga förutsättningar och de generella villkoren.
- Öppenhet och insyn handlar om vikten av transparenta beslutsprocesser. När det offentliga präglas av öppenhet och insyn får det civila samhället de förutsättningar som krävs för att de ska kunna vara röstbärare och opinionsbildare.
- Mångfald innebär att samhället välkomnar civilsamhället som utförare av välfärdstjänster. Olikheter bland utförare av välfärdstjänster ska ses som en tillgång. Det civila samhället bör i sin tur avspegla och omfatta människor från olika delar av befolkningen och ge goda förutsättningar för människor att engagera sig.¹

¹ Beskrivningen av de olika principerna baseras på MUCF:s beskrivning av dem på nationell nivå, se webbsidan <https://www.mucf.se/publikationer/rapportserier/villkorsrapporten> samt Överenskommelse om en stödstruktur för dialog och samråd mellan regeringen och det civila samhället på nationell nivå, se <https://www.regeringen.se/contentassets/ee99fd9767094524987bbe3a954a19fa/18-00152-bilaga-overenskommelse-om-dialog-med-civila-samhallet.pdf>

Struktur till stöd för överenskommelsen

Samverkansråd

Till stöd för utvecklingen av samverkan finns Samverkansrådet. Det består av tio representanter från civila samhället och tre politiker samt en samordnande tjänsteperson. Samverkansrådet är ett forum för aktuella frågor och dialog mellan det civila samhället och kommunen. Överenskommelsens parter kan anmäla specifika frågor för dialog och utveckling av samverkan till Samverkansrådet, liksom även eventuella hinder för samverkan. De civila aktörer som är anslutna till överenskommelsen kan nominera representanter till rådet.

C-nätet

Inom Örebro kommun finns ett nätverk med en representant från varje förvaltning som heter C-nätet. Nätverket är ett forum för utveckling av samverkan mellan kommunen och det civila samhället. C-nätet och Samverkansrådet samarbetar på olika sätt, bland annat kring arbetet med aktivitetsplanen.

Aktivitetsplan

Ett stöd för utvecklingen är aktivitetsplanen som tas fram gemensamt av det civila samhället och kommunen för att lyfta fram dels prioriterade samhällsutmaningar, dels aktiviteter som bedöms främja förutsättningarna för samverkan. Arbetet koordineras av Samverkansrådet. Syftet med planen är att konkretisera och synliggöra utvecklingsarbetet. Planen är tvåårig, men kan vid behov revideras.

Kommunens åtaganden i aktivitetsplanen ska inkluderas i den kommunala årsprocessen.

Föreningarnas hus

Föreningarnas Hus utgör ett stöd för överenskommelsen genom att vara en ideell utvecklingsarena och fysisk plats som möjliggör möten och stärkt samverkan mellan det civila samhället och kommunen. Verksamheten i Föreningarnas Hus drivs av Örebro Föreningsråd med ekonomiskt stöd från Örebro kommun.

Samordnare för civilsamhällsfrågor

Örebro kommun har en utsedd tjänsteperson med ansvar för övergripande frågor om civila samhället och arbetet med överenskommelsen. Tjänstepersonen samordnar och stöttar Samverkansrådets arbete, och är en länk in i den kommunala organisationen för samverkansfrågor.

Långsiktiga åtaganden för överenskommelsens parter

För att gemensamt bidra till en hållbar samhällsutveckling i Örebro behöver både det civila samhället och kommunen ta ansvar genom följande åtaganden:

- Parterna åtar sig att bidra efter förmåga till en hållbar samhällsutveckling i Örebro.
- Parterna åtar sig att ta initiativ till dialog och bjuda in varandra i ett så tidigt skede som möjligt i relevanta processer.

- Parterna åtar sig att medverka i dialog som man inbjuds till, med hänsyn tagen till parternas olika förutsättningar och villkor.
- Parterna skapar gemensamt förutsättningar för en ömsesidig relation präglad av nyfikenhet, mod, öppenhet och tillit.
- Parterna använder Samverkansrådet som ett forum för att i dialog utveckla förutsättningarna för samverkan.
- Parterna tar via Samverkansrådet och C-nätet gemensamt ansvar för överenskommelsen och följer årligen upp ovanstående åtaganden samt aktivitetsplanen.

Anslutning till överenskommelsen

Civila samhället

De aktörer inom det civila samhället i Örebro som är demokratiskt uppbyggda och ställer sig bakom överenskommelsens värdegrund, principer och åtaganden kan ansluta sig till denna överenskommelse.

Örebro kommun

Kommunala nämnder och förvaltningar ska ansluta sig individuellt till denna överenskommelse. Kommunala bolag kan ansluta sig individuellt till denna överenskommelse.

Anslutning

Anslutning till överenskommelsen kan göras digitalt via orebro.se. Det går också bra att använda blanketten för anslutning till överenskommelsen som finns på följande platser i Örebro:

- Rådhuset, Drottninggatan 9
- Föreningarnas hus, Slottsgatan 13 A
- Vivalla Folkets hus, Poesigatan 10

Överenskommelsens giltighet

Överenskommelsen gäller under perioden 2024–2027. Senast under 2027 ska en översyn genomföras, och vid behov en revidering.

Överenskommelsen tillstyrktes av Samverkansrådet den 2023-09-16.

Överenskommelsen antogs av Örebro kommun vid Kommunfullmäktige den 2023-11-22.

Kontakt

Örebro kommun

019-21 10 00

servicecenter@orebro.se

Postadress: Kommunledningsförvaltningen, Box 30015, 701 35 Örebro

Besöksadress: Drottninggatan 9, Örebro

Örebro Föreningsråd

070- 749 92 17 (expeditionen Föreningarnas hus)

info@orebroforeningsrad.se

Post- och besöksadress: Föreningarnas Hus, Slottsgatan 13 A, 703 61 Örebro